
VIERING / DIENST op 1 maart 2026, 10 uur
Doopsgezinde Gemeente Aalsmeer 1^e zondag Veertigdagentijd

Orgel/Piano: Valeriya Zakopay
Kerkenraadslid: Annigje Leighton
Predikant: Paul F. Thimm

Koster: Leon de Graaff
Lezer: John Venema

Aansteken van de kaarsen

Welkom

Zingen “God van hemel, zee en aarde...”

210:1,2,3

Bemoediging en Groet

Onze hulp is in de naam van de Eeuwige,
Die hemel en aarde maakt,
Die trouw houdt in eeuwigheid;
Die niet verloren laat gaan het werk van zijn handen.

Genade, barmhartigheid en vrede
van God, die allen liefheeft en koestert
en van Jezus Christus, die ons voorgaat op de weg van vrede.
door de Heilige Geest, die ons steunt en uitdaagt
om het goede te doen in ons leven. Amen.

Met elkaar delen (kaarsen aansteken)

Moment voor de kinderen

De berg opklimmen en afdalen

- Kijken wat er achter de preekstoel zit.
- Wat zit er in?
- Waar is dat voor?

Zingen “Wij zoeken hier uw aangezicht”

281:1,2,6,10

Gebed

Liefdevolle God, Levenslicht en Levensbron!

Laat Uw stem horen – hier in ons midden.
Herinner ons en roep ons steeds weer,
om de weg van uw Zoon te gaan,
kwetsbaar en moedig tegelijk,
niet door pijn te doen maar door pijn te lijden,

niet door te berusten, maar te handelen en te spreken
vanuit uw Geest van goedheid en gerechtigheid.

Inspireer ons ook vanochtend door de woorden die we horen
en de woorden die we uitspreken en zingen
- in Christus' naam. Amen.

Bijbellezing: Exodus 24:12-18

Zingen "God roept de mens op weg te gaan"

542 (alle 4)

Bijbellezing: Matteüs 17:1-9

Zingen "Christus staat in majesteit"

545:1,2,3,4

Preek/overdenking

Lieve gemeente!

I.

Toen ik op school zat, gingen we als klas met onze mentor vaak de **bergen** in.
En in de zomervakantie op kamp was er altijd één dag dat we met de kampeiding op de
Brienzer Rothorn klommen. Dat was best inspannend en niet iedereen had daar zin in.
Later hebben we met onze kinderen ook bergen beklommen. En ook zij vonden dat niet
altijd leuk.

Een berg beklimmen kost **inspanning** en vraagt een goede **voorbereiding** en uitrusting.
Als je een berg beklimt kun je dat beter niet op slippers doen zoals lichtzinnige toeristen
doen, maar met degelijke wandelschoenen. En je neemt altijd een rugzak met eten en
drinken en een regenjas mee voor onderweg...en als je niet wilt verbranden zonne-
crème.

Ja, een berg beklimmen is inspannend. Je raakt bezweet en vermoeid, je ademhaling
gaat sneller, je wordt minder spraakzaam, hoe hoger je komt.
Maar als je de **top** hebt bereikt, dan geniet je samen van het **uitzicht** en is alle moeite
voor even vergeten...want ja, je weet dat je straks weer **terug** moet lopen, tenminste als
je niet verleid wordt om in de kabelbaan te stappen.

*"Zes dagen later nam Jezus Petrus, Jakobus en diens broer Johannes met zich mee een
hoge berg op. Ze waren alleen." (V.1)*

Ik probeer me dat voor te stellen. Jezus zal zijn vrienden niet puur voor de sportieve
prestatie of afleiding meegevraagd hebben voor die klim op de hoge berg.

Samen wandelend naar de top kun je – gek genoeg – tot **rust** komen of tot **afstand** van
de drukte in het dal. Je hebt tijd om zelf na te denken, samen te praten en iets te beleven.

II.

Als je een beetje bekend bent met de **symboliek** van de bijbel, dan roept een **berg** altijd **gedachten** en verwachtingen op - en dat is **in de meeste religies** zo:

Hoog boven op de top van een berg lijkt het dat je **dichter bij God** komt. Bergen fascineren mensen altijd al. Daar - op het dak van de wereld - **raken hemel en aarde elkaar**. Dat spreekt tot onze verbeelding.

Of de vrienden van Jezus vermoeden wat hen boven op de top wacht? Waarover ze het allemaal met elkaar over hebben, wordt niet verteld.

*“Het Evangelie van Matteüs gaat **van berg tot berg**” zei de Amsterdamse theoloog Frans Breukelman ooit.*

Eerst is er de berg van de verzoeking (hfst.4), dan de berg van de Bergrede (hfst. 5), daarna de berg waarop Jezus zich terugtrekt na de spijziging van de vijfduizend (hfst.14). Verder is Jezus met een massa mensen en zijn leerlingen weer op een berg (hfst.15). Tenslotte is er nog de Olijfberg, waar Jezus een laatste keer met zijn leerlingen in gesprek is (hfst. 24).

Blijkbaar wil de **Joodse schrijver** van het Matteüs-evangelie daarmee de doorgaande lijn **van Mozes naar Jezus** benadrukken. In de verhalen van Mozes speelt de berg ook een belangrijke rol bij de ontmoeting met God en het ontvangen van de Tien Geboden. **In ons verhaal is Jezus met zijn drie allernaaste volgelingen** boven op een hoge berg. Dit staat in schril **contrast** tot het verhaal waarin Jezus boven op de **berg** als in een visioen alle koninkrijken en landen ziet en de duivelse politieke **verleiding** naar macht over de hele wereld moet weerstaan en daar niet voor door de knieën gaat.

Wat hierboven op deze berg gebeurt is een dus een **positief tegenbeeld** van wat we in de evangelielezing van vorige zondag hebben gehoord.

Hier wordt iets totaal anders van Jezus zichtbaar. Hier gaat het om een andere, **diepere dimensie van Jezus** die rationeel niet te beschrijven valt.

Het begint ermee dat Jezus als in een droom, als in een vergezicht van gedaante verandert. In het Grieks wordt hier het werkwoord voor “metamorfose” gebruikt.

Het gezicht van **Jezus straalt** als een zon en zijn kleren worden wit als het licht.

En om het plaatje of visioen compleet te maken, verschijnen **Mozes en Elia** en gaan samen in gesprek met hem. Hier wordt alles onlosmakelijk met **alles verbonden**: Oude Testament met Nieuwe Testament, hemel en aarde, verleden met heden en toekomst.

Mozes en Elia zijn de grote voorgangers van het Joodse geloof:

- **Mozes** is de leider die namens het volk de **berg Sinai** opging en daar veertig dagen bleef. En hij kwam vandaar terug met de Thora, de aanwijzingen van God voor het goede leven. Mozes heeft zijn volk ook uit de slavernij naar de vrijheid geleid.

- **Elia** is de profeet die op de **berg Karmel** de priesters van de afgod Baäl overwon en op de **berg Horeb** God zelf ontmoette - niet in het kabaal van een storm of een bliksem, maar in een heel zachte bries van de wind die voorbijkomt.

U merkt al, er komt **heel wat samen in dit berg-verhaal** van Jezus en zijn leerlingen.

Het is letterlijk en figuurlijk een **top-ontmoeting**: Jezus met Mozes en Elia - drie mensen van God en geloof. Petrus, Jakobus en Johannes – drie mensen van de wereld.

Wat bijzonder is het als je zo'n mysterieuze **top-ervaring** mag meemaken – een ervaring dat God ineens ons heel dichtbij komt, dat de **hemel** als een wonder onze **wereld**, onze aarde raakt. Misschien kunnen sommigen van ons zich ook herinneren om ooit in ons leven een religieuze top-ervaring beleefd te hebben: een bijna-dood-ervaring van warmte en licht of een andere misschien gewonere belevens die je heeft geraakt en jouw geloof in God een “boost” heeft gegeven.

Als je zoiets beleeft, dan wil je zo graag dat dat nooit meer ophoudt, dat je dat voor altijd vast kunt houden, dat het eeuwig blijft duren. Alleen jammer dat topervaringen en **geluksmomenten** zich **niet** zomaar laten **vasthouden of herhalen**.

Grappig, wat Petrus zegt en zijn voorstel is best herkenbaar. *“Heer, het is mooi dat we hier zijn. Als u wilt, zal ik drie tenten maken – één voor U, één voor Mozes en één voor Elia.”* (V.4)

Bij de **bedoeïenen** schijnt er een gebruik te zijn dat iedere gast zijn eigen tent ter beschikking krijgt. Dat is nog eens voorbeeldige gastvrijheid!

Zoiets wil Petrus blijkbaar ook doen - als een gastheer voor zijn hoge gasten.

Eigenlijk is dat heel menselijk gedacht. Petrus zegt wat anderen niet zo gauw zouden zeggen. Hij heeft een plan: Hij wil deze top-ervaring op de berg vasthouden en vastleggen. Tenten bouwen om **op die berg te blijven**. Aandoenlijk en potsierlijk is dat.

Maar zover komt het niet. Want ineens komt een **stralende wolk** ertussen en overdekt hen. In de bijbelse beeldtaal staat een lichtende verhullende wolk voor **Gods geheimzinnige verborgen aanwezigheid**.

En uit die wolk komt een **stem**, dezelfde stem als bij de doop van Jezus bij de Jordaan en bijna met dezelfde woorden: *“Dit is mijn geliefde zoon, in hem vind ik vreugde. – Luister naar hem!”* (V.5b)

Om de een of andere reden schrikken de leerlingen enorm van deze stem en deze woorden. Het is zo menselijk om te schrikken, als je **onverwachts** en zo direct in aanraking komt met **het heilige**, want dat is helemaal niet gewoon en alledaags.

En net zoals de **herders van Bethlehem** en de **vrouwen bij het graf** van Jezus schrikken voor de **engel** en zijn boodschap, zo horen ook deze geschrokken discipelen de woorden **“Vrees niet! Wees niet bang!”** En deze keer zegt Jezus het zelf en hij raakt hen aan. - Ze kijken op en zien niemand, behalve hem – **Jezus alleen**.

III.

Wat **ontnuchterend** en **troostend** tegelijk: die top-ervaring op de hoge berg is afgelopen. Wat ervan overblijft is alleen nog Jezus. Maar misschien is dat voldoende.

Spirituele hoogtepunten, religieuze top-ervaringen, zalige geluksmomenten zijn fantasistisch, maar niet het allerbelangrijkste. De volgelingen van Jezus krijgen zelfs aan het hart gedrukt dat ze daar met niemand over moeten praten, in ieder geval niet tot na Pasen, tot na de opstanding van Christus uit de dood.

Niet iedereen begrijpt de zin en de betekenis van top-ervaringen van geloof en indrukwekkende vergezichten. *“Praat er maar met niemand over. Daar moet je niet over opscheppen of mee te koop lopen. Sommige dingen kun je beter voor jezelf bewaren, andere dingen kun je beter wel delen met anderen.”* Alles op z'n tijd.

De boodschap van Jezus is niet op de hemel gericht, maar voor de aarde bedoeld. De **boodschap** van Gods koninkrijk **van Jezus is aards en geaard** – met gelijkenissen uit het dagelijks leven: zoals een schat in een akker, een kostbare parel op de markt, een mosterdzaad dat klein is maar de potentie heeft om uit te groeien tot een hoge plant, een maaltijd waar iedereen uitgenodigd is om aan tafel aan te schuiven – ook wie vreemdeling is, vriend of vijand.

Het **evangelie is nuchter**, geen wereldvreemde vroomheid hoog in de wolken. En dat is ontvullend. Als we Jezus echt willen navolgen, mogen we natuurlijk blij zijn met vergezichten en geluismomenten. Ze zijn verheffend, maar ze zijn niet per se nodig. We moeten niet blijven plakken in een hemelse droomwereld. Dat is verleidelijk.

De leerlingen van Jezus – toen en nu – moeten vroeger of later af van de berg en **terug naar** het dal van hun **gewone leven**. Het is het leven met al zijn strijd en plezier, zorgen, met uitdagingen, met ontmoetingen, met vrienden en vijanden, nederlagen en successen. **Gezond geloof is niet afhankelijk van hoogtepunten**. Dat zou onrealistisch zijn.

De nuchterheid van het geloof wijst je naar de plek waar je leeft, mens onder de mensen durven zijn. Daarom zegt Jezus: “Sta op, wees niet bang!” Amen.

Muziek

Open Ruimte

Gebed en Onze Vader

Er gebeurt zoveel in onze wereld wat ons bezighoudt en verontrust:

- mensen die nog steeds getroffen worden door de verschrikkelijke gevolgen van oorlog en van rampen, regeringen die domme, levensgevaarlijke, dodelijke dingen doen.

Er gebeuren ook dingen in ons land en in ons eigen leven die ons kunnen bedrukken.

Laten we eerst in stilte bidden en danken voor wat ons persoonlijk beweegt,

en wat Gods Geest ons ingeeft:

voor mensen, voor de wereld waarin we leven, voor geluk en zegen.

...stilte...

Heer, onze God!

We hoeven voor u geen religieus genie te zijn, om volgelingen van Jezus te zijn.

We hoeven geen spirituele top-ervaringen te ondergaan, om te kunnen geloven.

We hoeven niet rotsvast te geloven om uw kinderen te mogen heten.

Dat geeft ons moed en hoop. En daarvoor danken we U.

Help ons om steeds opnieuw te luisteren naar wat Jezus ons leert voor ons leven.

Geef ons wijsheid en uw kritische Geest, zodat we herkennen wat goed en kwaad,

wat waarheid en wat leugen is en hoe we vrede en gerechtigheid kunnen bevorderen.

U kent onze zorgen en angsten. Help ons om hoop te houden en dankbaar voor al het goede.

We danken U, dat u onze gedachten en gebeden hoort.

Wees hen nabij die het moeilijk hebben in deze dagen –

mensen in onze naaste omgeving en mensen ver weg

in Iran en Amerika, in Israël en de Palestijnse gebieden, in Oekraïne en Rusland.

en overal in de wereld waar mensen in onzekerheid en angst leven.

Geef inzicht en menselijkheid aan allen die verantwoordelijkheid dragen,
dat ze echt zorg dragen voor wie kwetsbaar en arm zijn, bedreigd en onderdrukt worden.
Zegen ook een ieder van ons. Wees met uw Geest in onze hoofden en harten en handen
– vandaag en morgen en altijd weer.

Zo bidden we samen de woorden die Jezus ons leert -
omwille van de wereld waarin we leven:

(oudere versie) Onze Vader die in de hemel zijt. Uw naam worde geheiligd Uw koninkrijk kome. Uw wil geschiede in de hemel, alzo ook op de aarde. Geef ons heden ons dagelijks brood. En vergeef ons onze schulden, gelijk ook wij vergeven onze schuldenaren. En leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van de boze. Want van u is het koninkrijk en de kracht en de heerlijkheid - in eeuwigheid. AMEN.	(versie van NBV 2006) Onze Vader in de hemel! Laat uw naam geheiligd worden, laat uw koninkrijk komen en uw wil gedaan worden op aarde zoals in de hemel. Geef ons vandaag het brood dat wij nodig hebben. Vergeef ons onze schulden, zoals ook wij hebben vergeven wie ons iets schuldig is. En breng ons niet in beproeving, maar red ons uit de greep van het kwaad. Want aan U behoort het koningschap, de kracht en de majesteit
--	---

Collecten

Zingen “Ga met God en Hij zal met je zijn”

416:1,2,4

Zegen (samen)

Laten we nu samen aan het einde van deze dienst
en het begin van deze nieuwe week
elkaar en de wereld waarin we samen leven
zegenen met de vrede van God.

*De Eeuwige zegent je en behoedt je!
De Eeuwige doet zijn aangezicht over je lichten
en is je genadig!
De Eeuwige verheft zijn aangezicht over je
en geeft je vrede!*

Zingen “Gezegend gaan we nu van hier...Amen”
= melodie van 273 “Loof God die zegent al wat leeft”

Zingenderwijs 57

Doven van kaarsen